

ЗАДОРОЖНЮК

Наталія Олексіївна

к.е.н., доцент

УДК 336.71:330

ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
СТРАТЕГІЙ У БАНКІВСЬКОМУ
СЕКТОРІ УКРАЇНИRESEARCH INNOVATION
STRATEGIES IN THE BANKING
SECTOR OF UKRAINE

ВАСИЛЬЧЕНКО

Катерина Олександрівна

магістрант, Одеський національний політехнічний університет

На основі аналізу досвіду управління інноваційним розвитком банків України, у статті визначені складові створення та реалізація банківських інноваційних стратегій та джерело виникнення ідей. Досліджено специфіку банківських інновацій, можливі шляхи реалізації їх у фінансових установах України.

На основании анализа опыта управления инновационным развитием банков Украины, в статье определены составляющие создания и реализация банковских инновационных стратегий и источников появления идей. Исследована специфика банковских инноваций, возможные пути реализации их в финансовых учреждениях Украины.

Based on the experience gained from the development of innovative banks in Ukraine, the article defines the composition and creation of banking innovation strategies and the source of ideas. The specific banking innovations possible ways to implement them in financial institutions of Ukraine.

Ключові слова: банківський сектор, інновації, інноваційна стратегія

Ключевые слова: банковский сектор, инновации, инновационная стратегия

Keywords: banking sector, innovation, innovation strategy

ВСТУП

Процеси глобалізації та лібералізації фінансових ринків, а також зростаючий попит споживачів фінансових послуг обумовлюють постійний розвиток банківського сектору. Досягнення цього розвитку головним чином забезпечується за рахунок розробки і впровадження інновації у банках, реалізації інноваційних стратегій. Тому дослідження проблем щодо розробки та ефективної реалізації інноваційних стратегій у банківському секторі України є безумовно актуальним.

Інноваційна діяльність та стратегії банківського сектору розглядаються у працях таких українських та зарубіжних вчених, як Єгоричева С.Б., Козьменко С.М., Новоселова Е.Г., Погореленко Н.П., Поповенко Н.С., П'ятницька Г.Т. та ін. [1-6]. Однак аналіз останніх публікацій цих науковців свідчить про необхідність подальшого вивчення складових якісного створення та реалізації банківських інноваційних стратегій.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є дослідження інноваційних стратегій у банківському секторі України. При досягненні цієї мети було використано такі методи

наукового дослідження, як порівняльний та історичний аналіз, метод логічного узагальнення.

РЕЗУЛЬТАТИ

Останнім часом попит на інновації постійно збільшується у всіх сферах діяльності. Тому банківська система України потребує формування нових або переосмислення існуючих інноваційних стратегій, враховуючи досвід банків розвинутих країн світу.

У західній науковій літературі зазвичай використовується термін не «банківські», а «фінансові» інновації, нововведення у фінансових інструментах, банківських продуктах та технологіях [7,8]. Ключовим аспектом при цьому є позитивний економічний ефект, який забезпечується завдяки впровадженню інновацій.

Аналіз зарубіжних фінансових установ свідчить про зміну банківських пріоритетів, а саме – раніше банки фокусувались в основному на продуктових інноваціях, забезпечуючи тимчасову конкурентну перевагу, а зараз ключовими напрямками розвитку стають інновації бізнес-моделей, котрі дозволяють суттєво покращити фінансові показники.

У провідних зарубіжних банках за останнє десятиліття була сформована ефективна система управління та стратегічного планування інноваційної

діяльності для збільшення гнучкості та адаптивності бізнесу. А комерційні банки України тільки починають займатися інтеграцією стратегічного та інноваційного менеджменту у високо конкурентній зовнішній середі.

Останнім часом у рамках концепції «відкритої інновації» стала розповсюджуватися нова форма організації інноваційної діяльності – кооперація зусиль банків. Форми такої взаємодії можуть реалізовуватися в стратегічні альянси, згоди про співпрацю, про передачу ноу-хау тощо.

Важливо відзначити, що інноваційні стратегії формуються в залежності від рівня інноваційного потенціалу банку, тобто здібностей управлінсько-керуючого складу банку генерувати, сприймати та реалізувати інноваційні ідеї, використовуючи для цього наявні ресурси та організаційно-управлінські можливості. При цьому особливого значення набуває інноваційна культура.

Формування економіки знань відкрило можливість реалізації інноваційних стратегій, побудованих на ідеях, котрі сприяють створенню нових напрямків бізнесу та зміні позицій існуючих бізнес-моделей.

У період світової фінансової кризи особливу актуальність отримували продуктивні інноваційні стратегії, зв'язані з розробкою механізмів залучення фондів, передусім, фізичних осіб. Депозитні нововведення банків повернути клієнтам від надмірних запозичень до здійсненню заощаджень, що буде сприяти реставрації нормальної моделі розвитку економіки [7].

Аналіз банківського сектору показав, що найбільш ефективним способом залучення клієнтів, укріплення їх довіри та лояльності, збільшення обсягу послуг є реалізація концепції «channel mix», тобто використання традиційних та сучасних каналів у їх нерозривній єдності, забезпечуючи зручність, оперативність, безпеку, вигоду використання цих каналів та можливість для клієнтів на свій розсуд переміщатися між ними у єдиній комунікаційній середі [8].

Сьогодні інноваційні стратегії банків направлені, з одного боку на пошук можливостей створення нових дистанційних каналів обслуговування клієнтів (мобільний банкінг, WAP – банкінг, використання соціальних мереж Web 2.0 та ін.), з другого – на принципове змінення характеру роботи банківських відділів з урахуванням сучасних тенденцій. Так, наприклад, нова технологія українського ПриватБанку «Online Інкасація» визнана найкращою інновацією в рейтингу Innovation in Banking Technology Awards 2011, складеним впливовим англійським журналом The Banker.

Головна мета інновацій у банківському секторі – досягнення оптимального рівня конкурентоспроможності на основі комплексу узгоджених технологічних, економічних і організаційно-управлінських заходів. Кінцеві результати характеризуються створенням банку та банківських систем нового покоління, що працюють у режимі інноваційного менеджменту. Суть цього створення розкривається у націлюванні банку на

впровадження нових та більш досконалих інформаційно-комунікаційних та інших технологій, які зможуть забезпечити надання нових, більш ефективних, банківських послуг та продуктів, удосконалити організаційну структуру банку. При цьому, головною задачею інновацій є підвищення гнучкості банківських продуктів та адаптивність до сучасного ринку, підвищення прибутковості банку.

Вибір інноваційних стратегій базується на аналізі зовнішніх умов та внутрішніх можливостей банківських організацій, а успішній реалізації інноваційних стратегій сприяє наявність відповідних організаційних структур, інноваційної культури, що підтримує появу та втілення нових ідей, механізмів оцінки та контролю ефективності інноваційного процесу.

ВИСНОВКИ

Практика роботи головним чином зарубіжних банків довела, що успішність реалізації інноваційних стратегій багато в чому залежить від створення адекватної системи оцінки та контролю здійснення цього виду діяльності. Лідери банківського сектору при реалізації інноваційних стратегій застосовують портфельний підхід, водночас інвестуючи і здійснюючи продуктивні, маркетингові інновації, інновації бізнес-процесів та операційних моделей.

Дослідження інноваційних стратегій банківського сектору України свідчить про те, що якісна реалізація цих стратегій можлива при умовах автоматизації банківських процесів, переходу на нові комп'ютерні технології самообслуговування, здійснення дистанційного обслуговування, використання Інтернету, віртуальних банківських та фінансових технологій, розроблення та впровадження нових банківських продуктів, комплексного використання нових інформаційно-комунікаційних технологій для електронного маркетингу. Можливість впровадження зазначених вище заходів реалізації інноваційних стратегій характеризує наукову новизну та практичну значимість даної статті.

У подальших дослідженнях планується більш глибоко розглянути інформаційно-комунікаційні інструменти реалізації інноваційних банківських стратегій.

Література

1. Єгоричева С.Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти [Текст]: монографія / С.Б. Єгоричева; ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. – 348 с.
2. Козьменко С.М. Маркетинг банківських інновацій / С.М. Козьменко, Т.А. Васильєва, С.В. Леонов // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – №1. – С. 13-28.
3. Новоселова Е.Г. Классификация банковских инноваций для определения направлений развития банковской деятельности / Е.Г. Новоселова // Вестник Томского государственного университета. – 2006. - № 292. – С. 153-157.
4. Погореленко Н.П. Фінансові інновації у розвиток банківського сектору / Н.П. Погореленко //

Научно-технический сборник «Коммунальное хозяйство городов». – 2004. - № 54. – С. 200-205.

5. Поповенко Н.С. Інноваційні процеси у банківській сфері / Н.С. Поповенко, Н.Б. Марченко // Економічний простір. – 2008. - № 15. – С. 99-104.

6. П'ятницька Г.Т. Інноваційні стратегії в сучасних умовах господарювання: суть та наукові

підходи до формування і вибору / Г.Т. П'ятницька // Проблеми науки. – 2004 - № 11. – С. 21 – 29.

7. Eden J., Long T. Growing earnings from microimprovements // Banking Strategies. 2008. Volume 84. Issue 5.P. 34-38.

8. McAdam P. Accentuate the positive: building banks' retirement brand // Banking Strategies. 2008. Vol. 84. Issue 3.P. 26-35.